

TEKİRDAĞ ÇORLU BELEDİYESİ
2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU

Eylül 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	2
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	4
DENETİM GÖRÜŞÜ	10
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	11
EKLER	23

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çorlu Belediyesi'nde muhasebe kayıt sistemi 08.06.2005 tarih ve 25839 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 10.03.2006 tarih 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Gelirler hesabı, nakit olarak tahsil edilip edilmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre gelir olarak kaydedilmesi gereken gelir işlemlerini, giderler hesabı da, yine, nakit olarak ödenip ödenmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden giderlerin toplamını gösterir. Tahakkuk eden gelir ve giderler doğdukları mali yılın hesaplarına ve raporlarına dâhil edilirler.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2013 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri;

Tekirdağ Çorlu Belediyesi'nin 2013 yılı gider bütçesinde 193.064.872,84 TL ödenek verilmiş ve gelir bütçesi 193.064.872,84.-TL olarak tahmin edilmiştir.

2013 yıl bütçe gerçekleştirmeleri ise şu şekildedir;

Gider bütçesi toplam gerçekleşmesi 171.463.402,22 TL olup, ekonomik sınıflandırmaya göre tasnifi aşağıdadır.

Personel Giderleri	22.329.076,42 TL
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.701.150,04 TL
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	116.654.508,02 TL
Faiz Giderleri	1.152.842,17 TL
Cari Transferler	6.384.509,41 TL
Sermaye Giderleri	21.095.353,60 TL
Sermaye Transferleri	145.962,56 TL

Gelir bütçesi toplam gerçekleşmesi 168.847.449,75 TL olup, ekonomik sınıflandırmaya göre tasnifi aşağıdadır.

Vergi Gelirleri	27.698.804,84 TL
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	56.758.057,30 TL
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	641.325,61 TL
Diğer Gelirler	83.749.262,00 TL

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Sayıştay İlamları Cetvelinde Yer Alan Tutarların 140 No.lu Kişilerden Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Çorlu Belediyesi 2012 Mali Yılı Yönetim Dönemi Hesabı ekinde bulunan Sayıştay İlamları Cetvelinde yer alan toplam 21.441.357,60 TL'nin muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 No.lu Kişilerden Alacaklar Hesabının işleyişinin belirtildiği 101 inci maddesinde bütçe giderleri hesabına borç kaydedilmek suretiyle fazla ve yersiz verildiği, gerek yılı içerisinde, gerekse yılı geçtikten sonra tespit edilenlerin; Sayıştay ve mahkemelerce tazmin hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarların bu hesaba borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmüne riayet edilmemesi nedeniyle; 140 No.lu Kişilerden Alacaklar Hesabı 21.441.357,60 TL eksik çalışmış ve bu tutar mali tablolara yansımamıştır.

Kamu idaresi cevabında: "2013 yılı Çorlu Belediye Başkanlığı'nın Kesin Hesabı kabul edildiğinden dolayı 2013 yılına düzeltme işlemi yapılamamıştır. 2014 yılında söz konusu husus dikkate alınmış olup, bu yıla ait işlemler ilgili hesapta muhasebeleştirilmiştir. Sayıştay İlamları Cetvelinde Yer Alan Tutarlar 2014 yılında 140 No.lu Kişilerden Alacaklar Hesabında izlenmeye başlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 2:

Faaliyet Konusu Olmayan Stok ve Demirbaş Alımlarına İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDV) verginin konusunu teşkil eden işlemleri düzenleyen 1/3-g maddesinde genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler

ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun "Vergi İndirimi" başlıklı 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler sırasında hesaplanan KDV ile ithalat sırasında ödenen KDV'yi indirebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Ancak Kanunun 30/a maddesine göre, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirimi mümkün değildir. Ayrıca yine Kanunun 33/1 inci maddesinde *"Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır."* denilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Belediyenin vergiye tabi mal teslimi ve hizmet ifaları üzerinden hesapladığı KDV'den, yalnızca bu mal teslimi ve hizmet ifalarına ilişkin olarak yüklenilen KDV'nin indirmesi mümkündür. Ancak, Belediyenin ihtiyaçları için, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında satın alınan mal ve hizmetlere ilişkin ödenen KDV'nin, belirtilen satışlar üzerinden hesaplanan KDV'den Kanunun 29, 30/a ve 33 üncü maddeleri uyarınca indirilmesi mümkün değildir.

Çorlu Belediyesi, KDV Kanununa tabi olan su ve ulaşım hizmeti gibi mal teslimi ve hizmet ifalarında KDV tahsil etmektedir. Ancak, belediye tarafından, bu faaliyetlere ilişkin olmayan stok ve demirbaş alımları sırasında hesaplanan KDV indirim konusu yapılmaktadır. 19.11.2013 tarihi itibarıyla, faaliyet konusu olmayan stok ve demirbaş alımları tutarı 12.866.219,33 TL.dir. Bu alımlara ilişkin KDV tutarı 2.315.919,78 TL.dir. Bu durum, stok ve demirbaş tutarlarının 2.315.919,78 TL. hatalı oluşmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında: "Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 24 üncü maddesinde; "gerek yatırım gerekse kullanım amacıyla edinilen maddi duran varlıklar maliyet bedeliyle muhasebeleştirilir. Maddi duran varlıkların maliyet bedeli alış bedeline, vergi, resim ve harçlar ile diğer doğrudan giderlerin ilave edilmesi suretiyle bulunur. Ancak katma değer vergisi mükellefi olan kamu idarelerinin edindikleri maddi duran varlıkları için ödedikleri katma değer vergisi tutarları, maliyet bedeline dahil edilmez. " denilmektedir.

Belediyemiz katma değer vergisi mükellefi olduğu için kanaatimizce demirbaş alımlarına ilişkin KDV indirim konusu yapılabilir.

2014 yılı başından itibaren faaliyetlerimizle ilgili olmayan stoklara ait KDV maliyet bedeline eklenmektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, stoklar yönünden bulguya iştirak etmekte, demirbaşlar yönünden ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddesine istinaden bulguya iştirak etmemektedir. Ancak bu cevap 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Vergi İndirimi başlıklı 29 uncu maddesine göre; mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak; kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilirler. Dolayısıyla, mükellefler, Kanun'da aksine bir hüküm bulunmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak yükledikleri, mükellefiyeti doğuran faaliyetle ilgili, KDV'leri indirebilirler. Mükellefiyeti doğuran faaliyetler dışındaki işlemler nedeniyle yüklenen KDV'nin indirilmesi mümkün değildir. Gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 3:

Taşınmazlara İlişkin Amortisman Hesaplaması ve İlgili Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Çorlu Belediyesi'nce, maddi duran varlıklara ilişkin amortisman hesaplamasının aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı hatalı olduğu dolayısıyla 2013 yılı kesin mizanında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı' nın alacak kalanı olan 20.286.036,22 TL' nin doğru birikmiş amortisman tutarı olmadığı görülmüştür.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı' nın niteliğini belirleyen 178 inci maddesinde bu hesabın, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik' in hesabın işleyişini düzenleyen 179 uncu maddesinde ise hesaba ilişkin muhasebe kayıtları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Ayrıca, 30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2006-1 sayılı Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Uygulanacak Amortisman ve Tükenme Payı Süre, Yöntem ve Oranlarına İlişkin Genel Tebliğ' in

“Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6 ncı maddesinde amortisman ve tükenme payı süresinin, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlayacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Tebliğ’ in 9 uncu maddesinde ise amortisman tabi duran varlıkların, tebliğ ekinde şekli gösterilen “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defterine” kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Çorlu Belediyesi’nce edinilen taşınmazların amortisman hesaplamalarında edinim tarihlerinin göz ardı edilmesi sebebiyle taşınmazlara ilişkin amortisman kayıtları gerçeği yansıtmamaktadır. Söz konusu hatanın temelinde taşınmazlar için “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defterinin” kullanılmaması yatmaktadır. Belediye’nin aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğu, her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olması ve “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defterinin” taşınmazlar için kullanılmıyor olması sebebiyle hatalı muhasebe kayıtlarının toplam tutarı tespit edilememiştir.

Bu nedenle; Çorlu Belediyesi’nce 257 No.lu Birikmiş Amortismanlar Hesabı’na yapılan hatalı kayıtların düzeltilmesi, 2014 yılında ve sonrasında aktife girecek duran varlıkların amortisman hesaplamalarında ise yukarıdaki açıklama ve mevzuat hükümlerine uyulması, “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defterinin” taşınmazlar için de kullanılmaya başlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "2013 yılı Çorlu Belediye Başkanlığı’nın Kesin Hesabı kabul edildiğinden dolayı 2013 yılı hesaplarında düzeltme işlemi yapılamamıştır. 2014 yılı için söz konusu hatalar düzeltilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 4:

Kullanılan Kredilere İlişkin Faiz Tutarlarının İlgili Hesaplar Kullanılarak Tahakkuk Ettirilmemesi

Çorlu Belediyesi tarafından çeşitli yurt içi ve yurt dışı kaynaktan kullanılan kredilere ilişkin faiz tutarlarının ilgili hesaplar kullanılarak tahakkuk ettirilmediği görülmüştür. Çorlu Belediyesi tarafından çeşitli kaynaklardan kullanılan kredilere ilişkin 2013 yılı içerisinde gerçekleşecek faiz ödemeleri toplam 1.115.903,86 TL ve takip eden yıllarda gerçekleşecek faiz ödemeleri de 320.303,82 TL’dir.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 256 ve 298. maddeleri uyarınca; faaliyet dönemine ait olup ödemesi gelecek aylarda yapılacak olan giderlerin 381 no.lu Gider Tahakkukları Hesabı'nda, ödemesi gelecek dönemlere gerçekleştirilecek olan giderlerin ise 481 no.lu Gider Tahakkukları Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir.

Tarafımızca 2013 Mali Yılı Mizanında yapılan inceleme neticesinde; Çorlu Belediyesi tarafından çeşitli yıllarda kullanılan kredilere ilişkin 1.115.903,86 TL faiz giderinin 381 no.lu Gider Tahakkukları Hesabı'nda, 320.303,82 TL'sinin de 481 no.lu Gider Tahakkukları Hesabı'nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: "Çorlu Belediye Başkanlığının 2013 yılı kesin hesabının oluşması sebebiyle kullanılan kredilere ilişkin faiz giderinin geriye dönük işlemleri yapılamamıştır. 2014 yılından itibaren alınacak krediler için tahakkuk eden faizler 381 Nolu Gider tahakkukları hesabında, bir yılın üzerindeki faizler 481 No.lu Gider Tahakkukları Hesabında İzlenilmeye başlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 5:

İmar Düzenlemeleri Neticesinde Belediye'nin Tasarrufuna İntikal Eden Düzenleme Ortaklık Payları, Bu Arsaların Üzerine Yapılan Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri ile Bunlara İlişkin Amortismanların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Çorlu Belediyesi'nce gerçekleştirilen imar uygulamaları neticesinde meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak alınan arsa paylarının, bu araziler üzerine inşa edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri ile söz konusu yeraltı ve yerüstü düzenlerine ilişkin amortisman işlemlerinin muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 165 inci maddesi'nde bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve arazilerin tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç ve 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği,

Üzerine inşaat yapılmak suretiyle veya başka şekillerde arsa ve arazi vasfı ortadan kaldırılarak başka bir maddi duran varlığa dönüştürülen veya eklenen arsa ve arazilerin,

kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, tespit edilen yeni değeri üzerinden ilgili maddi duran varlık hesabına borç, varlığın kayıtlı değeri ile yeni değeri arasında lehte fark varsa tutarın 600-Gelirler Hesabına alacak (aleyhte fark varsa tutarı 630-Giderler Hesabına borç) kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yine aynı yönetmeliğin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'nın niteliğini ve işleyişini açıklayan 166 ve 167 nci maddelerinde;

Bu hesabın herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş kuruma ait her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, park ve benzeri yapıların izlenmesi için kullanılacağı,

Bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip, yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen yeraltı ve yer üstü düzenlerine ilişkin tutarların yatırımın tamamlanıp geçici kabulün yapılması ile birlikte, bu hesaba borç, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak kaydedileceği,

Bu hesapta kayıtlı tutarlar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların yıl sonunda yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu varlığın değerinde ortaya çıkan değer artışlarının bu hesaba borç, amortisman tutarındaki artışların 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle; Çorlu Belediyesi'nce gerçekleştirilen imar uygulamaları neticesinde İmar Kanunu çerçevesinde alınan düzenleme ortaklık paylarının 250-Arazi ve Arsalar Hesabında,

Düzenleme ortaklık payları üzerine inşaat yapılmak suretiyle veya başka şekillerde arsa ve arazi vasfı ortadan kaldırılarak yeraltı ve yerüstü düzenine dönüşenlerin 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında,

Söz konusu yer altı ve yer üstü düzenlerine ilişkin olarak hesaplanacak birikmiş amortismanların ise 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "2013 yılı Çorlu Belediye Başkanlığı'nın Kesin Hesabı kabul edildiğinden dolayı 2013 yılı hesaplarında düzeltme işlemi yapılamamıştır. 2014 yılı için söz konusu hatalar düzeltilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Çorlu Belediyesi 2013 Mali Yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Kişilerden Alacaklar, İndirilecek KDV, Arazi ve Arsalar, Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri, Birikmiş Amortismanlar ve Gelecek Aylara/Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları Hesap Alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Belediye Sınırları ve Mücavir Alanlar İçinde Yer Alan Bazı İşyerlerinden Eğlence Vergisi Alınmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3 üncü Bölümünde Eğlence Vergisi düzenlenmiştir. Buna göre, bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.

Eğlence işletmelerinin ne olduğu ise genel olarak 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 7 nci maddesinde belirtilmiş ve kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping, gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, taverna, sinema, kahvehane ve kıraathane; kumar ve kazanç kasti olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri ile internet kafeler ve benzeri yerlerin umuma açık istirahat ve eğlence yeri olduğu hükme bağlanmıştır.

Zabıta Müdürlüğü verilerine göre mücavir alan sınırları içerisinde 28 potansiyel eğlence vergisi mükellefi varken idare kayıtlarında sadece 1 mükellefin 2013 ve öncesi yıllarda vergilendirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: Bulguya iştirak edilmiş ve gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 2:

İlan ve Reklam Vergisine İlişkin Eksiklikler Tespit Edilmesi

a. Mevzuata göre tahakkuk etmesi gereken verginin tahakkuku yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Usul hükümleri başlıklı 98 inci Maddesine göre; Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç

ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun Verginin İdarece Tarhı başlıklı Mükerrer 30 uncu Maddesine göre, mükellef beyanda bulunmadığında vergi idarece tarh edilebilir. İdari Yargılama Usulü Kanununun Dava Açma Süresi başlıklı 7 nci Maddesine göre, mükellefin tarh edilen vergiye 30 gün içinde dava açmaması halinde vergi kesinleşir.

İdare, beyanname vermeyen mükelleflere idarece tarhiyat yapmamakta; Zabıta tarafından düzenlenen beyannameyi imzalamayan mükellefe dahi idarece tarhiyat yapılmadığı, adeta döneminde beyanname vermiş gibi işlem tesis edildiği görülmüştür. Bu durum, belediyenin kolluk gücü olan ve ilan ve reklam vergisine ilişkin tahsilat hariç işlemleri gerçekleştiren zabitanın, vergi mevzuatındaki usul ve esasları bilmediğini açıkça ortaya koymaktadır.

b. Metrekare hesabı yarım veya tama tamamlanmaksızın yapılmıştır.

2464 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre, metrekare üzerinden yapılan hesaplamalarda, yarım metrekareye kadar olan kesirler yarım metrekareye, yarım metrekareyi aşanlar ise tam metrekareye tamamlanmalıdır.

Belediye tarafından yasanın bu hükmüne aykırı işlem tesis edilen mükellefler bulunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında: Bulguya iştirak edilmiş ve gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 3:

Ruhsatsız Faaliyet Gösteren İşletmeler Tespit Edilmesi

Zabıta Müdürlüğü tarafından yapılan tespitler neticesinde kesilen para cezaları incelendiğinde 2010, 2011 ve 2012 yıllarında 2977 adet idari para cezası uygulandığı (2011 yılında 1 adet ruhsatsız faaliyet cezası hariç); 2013 yılında ise 25 ayrı türde tespitlerin olduğu, ruhsatsız faaliyete ilişkin 397 tespitin yapıldığı görülmüştür.

2011 yılındaki 1 tespit istisna tutulursa 2013 yılına kadar ruhsatsız faaliyet gösteren işletmelere ilişkin sistematik bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. 2013 yılında yapılan

bu çalışmalara rağmen 958 iskansız ticari işyeri de dahil olmak ruhsatsız faaliyet gösteren işletmelerin varlığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: Bulguya iştirak edilmiş ve gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 4:

Tamamlanmış Yapılardan Bir Kısımına Yapı Kullanma İzni Verilmemiş Olması Nedeniyle İskan Harcı Ücretinden Mahrum Kalınması ve Ruhsatsız İşyerlerinin Faaliyet Göstermesi

Deprem ülkesi olarak nitelenen ülkemiz, dünyanın etkin deprem kuşaklarından biri üzerinde bulunmaktadır. Yaklaşık 20 bin insanımızı canından eden, binlerce ev ve işyerinin yıkılması sonucu çok büyük ekonomik kayba neden olan (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'ne göre 17 milyar dolar, Devlet Planlama Teşkilatı'na göre 15-19 milyar dolar, Dünya Bankası'na göre 12-17 milyar dolar) Gölcük ve Düzce Depremleri sonrasında, yapılarda can ve mal güvenliği sağlayarak ekonomik ve sosyal kayıpları azaltmak, yapı kalitesini arttırmak, afetlere dayanıklı ve çağdaş standartlarda yapı üretmesi için çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerden biri, can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 2001 yılında yayımlanan 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanundur. Ülkemizin yüzde 92'sinin deprem bölgesi, nüfusumuzun ise yüzde 95'inin deprem bölgelerinde yaşadığı, yoğun yerleşim bölgelerimizin ve önemli sanayi kuruluşlarımızın büyük bir kısmının deprem riski yüksek bölgelerde bulunduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu düzenlemelere uyulmasının insani ve vatani bir görev olduğu ortaya çıkmaktadır.

İlgili Kanun ile 2001 ve 2008 yılında çıkarılan Yönetmelikler, düzenlemelerin amacına uygun olarak, İdarelere, yapı denetim kuruluşuna, proje müellifine, yapı sahibine, yapı müteahhidi ile şantiye şefine, denetçi, kontrol elemanı ve yardımcı kontrol elemanına çeşitli görev ve sorumluluklar vermektedir.

Mevzuatta yer alan ve bulguya dayanak teşkil eden bazı maddeler şöyledir:

1. 05.02.2008 tarih ve 26778 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmeliğin 27 nci maddesine göre Toplam inşaat alanı bin m²’yi (dâhil) geçmeyen yapıların denetim hizmeti bedelinin, yapı sahibi tarafından yapı denetim hesabına defaten yatırılması esastır.
2. Toplam inşaat alanı bin m²’nin üzerindeki yapıların yapı denetimi hizmet bedelleri, yapı sahibinin tercihine göre, defaten veya taksitler halinde hesaba yatırılır.
3. Yapı sahibi tarafından müteakip bölümün hizmet bedeli yatırılmadığı takdirde, yapı denetim kuruluşunca yapı faaliyet durdurma tutanağı ile seviye tespit tutanağı tanzim edilerek, tanzim tarihinden itibaren üç iş günü içinde ilgili idareye bildirimde bulunulur. İlgili idarece yapı tatil tutanağı tanzim edilir ve yapının devamına izin verilmez. Bu hükümlere aykırı hareket eden ilgililer hakkında, Kanunun cezai hükümleri uygulanır.
4. 12.08.2001 tarihinde yayımlanan Yönetmeliğin 14 üncü maddesine göre yapı sahibi taksidini veya kısmi taksidini peşin olarak yatırmadan, müteakip bölümün devamına ilgili idarece izin verilmez.

Yukarıda verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, 1000 m²’den küçük yapılarda yapı denetim ücreti peşin tahsil edilmelidir. 1000 m²’den büyük yapılarda yapı denetim ücretinin yatırılmasının takibinden 2008 yılına kadar ilgili idare, 2008 yılından sonra ise yapı denetim kuruluşu sorumludur.

Çorlu Belediyesi mücavir alanı içinde 958 ticari bağımsız bölüm, 22.119 adet konut iskansız olarak kullanımdadır. Bu yapıların yapı denetim işlemlerinin yerine getirilmesinden 2008 yılına kadar doğrudan belediye sorumludur. 2008 yılından sonra yapı denetim ücretlerinin yatırılmasından yapı denetim kuruluşu sorumlu olmakla birlikte, beldeki tüm yapılaşmaların plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun olarak teşekkülünü sağlamak belediyenin görevlerindedir.

Gerçekte tamamlanmış bu yapılara (mesken veya işyeri olarak elektrik veya su aboneliği tesis edilmiş) iskan verilememiştir. İskan harcı alınmaması sonucu belediye gelirden yoksun kalmış, ruhsatsız işyerleri faaliyet göstermiştir.

Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre yapı kullanma izni verilirken yapı denetim iskan raporunun belediyeye ibrazı gerekir. Yapı sahipleri, yapı denetimlerini mevzuata uygun olarak yaptırmadıklarından bu belge düzenlenememekte; gerçekte tamamlanmış iskansız bu yapılar işyeri veya mesken olarak kullanılmaktadır.

İskansız olan bu yapılardan, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik uyarınca tahsili gereken İşyeri Açma İzni Harcı ile İskan Harcı, yapının iskansız olması nedeniyle, alınmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: "3194 sayılı İmar Kanunu gereğince müdürlüğümüz tarafından düzenlenen yapı ruhsatlarının geçerlilik süresi 5 yıldır. Yapıların müteahhitliğini üstlenen firmaların ve denetimini üstlenen yapı denetim kuruluşlarının , inşaat faaliyetlerinin bitirildiğini ve iskan almak istediklerini belirten dilekçeleri ile idaremize yapmış olduğu başvuruları sonrasında, ilgililerin 5510 sayılı SGK Kanunu'nun 90. Maddesi gereğince prim borcu kalmadığına dair yazışmaları ile ,Vergi Daire'lerindeki harçlarını yatıranların, ve aynı zamanda yapının 3194 sayılı İmar Kanunu ve eki yönetmeliklerindeki düzenlemelere uyması koşuluyla iskan talepleri müdürlüğümüzce yerine getirilmektedir.Ayrıca ilgililer her 5 yılda bir yapı ruhsatlarını yenileme hakkına sahiptirler.Bu nedenle iskan alma süreleri uzamaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, ilgililerin iskan alma sürelerinin çeşitli nedenlerle uzadığından bahsetmiştir. Bu husus gelecek yıllardaki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5:

Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDV) verginin konusunu teşkil eden işlemleri düzenleyen 1/3-g maddesinde genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun "Vergi İndirimi" başlıklı 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler sırasında hesaplanan KDV ile ithalat sırasında ödenen KDV'yi indirebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Ancak Kanununun 30/a maddesine göre, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirimi mümkün değildir. Ayrıca yine Kanununun 33/1 inci maddesinde "*Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılıdır.*" denilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Belediyenin vergiye tabi mal teslimi ve hizmet ifaları üzerinden hesapladığı KDV'den, yalnızca bu mal teslimi ve hizmet ifalarına ilişkin olarak yüklenilen KDV'nin indirmesi mümkündür. Ancak, Belediyenin ihtiyaçları için, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında satın alınan mal ve hizmetlere ilişkin ödenen KDV'nin, belirtilen satışlar üzerinden hesaplanan KDV'den Kanununun 29, 30/a ve 33 üncü maddeleri uyarınca indirilmesi mümkün değildir.

Çorlu Belediyesi, KDV Kanununa tabi olan su ve ulaşım hizmeti gibi mal teslimi ve hizmet ifalarında KDV tahsil etmektedir. Ancak, belediye tarafından, bu faaliyetlere ilişkin olmayan teslim ve hizmetler sırasında hesaplanan KDV indirim konusu yapılmaktadır. 19.11.2013 tarihi itibarıyla, faaliyet konusu olmayan gider tutarı 52.060.114,06 TL.dir. Bu gidere ilişkin KDV tutarı 9.370.820,53 TL.dir. Bu durum 191 numaralı İndirilecek KDV hesabın 9.370.820,53 TL. hatalı oluşmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında: Özetle; "Müdürlüklerimizde faaliyet konusuyla ilgisi olmamasına karşın indirim konu olmuş KDV ile ilgili işlemlerin hatalı olduğunun tespitinden sonra 2014 yılı itibarıyla KDV kanununa uygun olarak maliyet bedeline eklenmiştir. Faaliyet konusu ile ilgili olan teslim ve hizmetler ise indirilecek KDV konusu yapılacaktır. İlgili muahsebe işlem fişlerinin suretleri ekte gönderilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 6:

İhale Kapsamında Temini Gerçekleştirilen Yazılım Lisanslarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Çorlu Belediyesi 2013 mizanında yapılan inceleme neticesinde; Yazılım Lisansları Alımı İhalesi kapsamında temini gerçekleştirilen yazılım lisanslarının 630 Giderler Hesabı

kullanılarak muhasebeleştirildiği ve dolayısıyla söz konusu lisanslara ilişkin amortisman hesaplamalarının da yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 No.lu Haklar Hesabı'nın niteliğinin belirtildiği 186 ncı maddesinde bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik' in 268 No.lu Birikmiş Amortismanlar Hesabı niteliğinin belirtildiği 190 ıncı maddesinde ise bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Bu nedenle; Çorlu Belediyesi'nce KDV dahil 109.179,50 TL ödenerek alımı gerçekleştirilen yazılım lisanslarının 260 No.lu Haklar Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir. Ayrıca söz konusu yazılımlara ilişkin birikmiş amortismanın da 268 No.lu Birikmiş Amortismanlar Hesabı' nda izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "2013 yılı Çorlu Belediye Başkanlığı'nın Kesin Hesabı kabul edildiğinden dolayı 2013 yılına ait hesaplarda düzeltme işlemi yapılamamıştır. 2014 yılında söz konusu husus dikkate alınmış olup, bu yıla ait işlemler ilgili hesapta muhasebeleştirilmiştir. Tarafımızca ödenerek alımı gerçekleştirilen yazılım lisanslarının 260 No.lu Haklar Hesabında izlenmesine başlanılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 7:

Taahhüt Hesapları Kullanılmaması ve Taahhüt Kartlarının Düzenlenmemesi

Çorlu Belediyesi'nce 2013 mali yılı içinde toplam 66 adet ve 87.848.900,33 TL tutarında taahhüte girildiği tespit edilmiştir. Söz konusu taahhütlerin ilgili nazım hesaplarda takip edilmediği ve taahhüt kartlarının düzenlenmediği görülmüştür.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 406 ncı maddesinde muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi

durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı yönetmeliğin 920 Gider Taahhütleri Hesabı'na ilişkin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 408 nci maddesi'nde girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının bu hesaba borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, girişilen taahhüdün yerine getirilmesi nedeniyle sözleşme fiyatları üzerinden hesaplanan hakediş tutarları ile herhangi bir nedenle feshedilen taahhüt tutarlarının bu hesaba alacak, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Sonuç olarak yukarıdaki mevzuat hükümleri göz ardı edilerek ; 2013 mali yılı içinde girişilen 66 adet ve 87.848.900,33 TL tutarındaki taahhüte ilişkin muhasebe kaydı gerçekleştirilmemiş ve taahhüt kartı düzenlenmemiştir.

Kamu idaresi cevabında: "Söz konusu taahhütlerin ilgili hesaplarda takip edilmeye başlanmıştır. Taahhüt kartları da düzenlenmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak: İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 8:

3194 Sayılı İmar Kanununun 37. ve 44. Maddelerine Dayanılarak Hazırlanmış Olan Otopark Yönetmeliği ve Genel Tebliğ'e Aykırı Uygulamalar Tespit Edilmesi

1. Otopark Bedeline İlişkin Mevzuat

Ülkemizde, hızlı nüfus artışı ve kırsal alanlardan kentsel alanlara göç sonucu hızlı bir kentleşme yaşanmıştır. Hızlı kentleşme toplumsal, kültürel, hukuki ve siyasi birtakım sorunları beraberinde getirmektedir. Ulaşım sorunu, paydaş sayısının çokluğu ve gitgide artan büyüklüğü ile kentlerimiz için önemli bir problemdir. Bu problem, kent sakinlerinin yaşam kalitesini doğrudan etkilemekte, kentten uzaklaşma taleplerini beraberinde getirmekte ve merkezden kaçışı hızlandırmaktadır.

Her geçen gün ulaşım sistemlerine yapılan iyileştirme yatırımlarına rağmen trafik sorunu büyükşehirlerin önemli sorunlarından biridir. İmar planlarına uygun olarak yapılması gereken ulaşım sistemlerinin ve karşılaşılan problemlerinin çözümünün önemli bir parçası da otoparklardır.

Otopark sorununa çözüm getirmek amacıyla hazırlanan yönetmelik ve tebliğler, hangi parsellerde otopark aranacağı, bina otoparkları ile bölge ve genel otoparkların düzenlenme

esaları, otopark aranması gereken kullanımlar, yapı çeşitleri ve otopark miktarları, otopark bedelinin tahakkuku ve tahsili, özürlü yurttaşlar için ayrılacak otoparkların niteliklerine varıncaya kadar birçok konuyu ayrıntılı bir şekilde düzenlemiştir.

Otopark Yönetmeliği, 3194 sayılı İmar Kanununun 37. ve 44. maddelerine dayanılarak hazırlanmış ve 01.07.1993 tarih ve 21624 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik, yerleşme yerlerinde araçların yol açtığı trafik sorunlarının çözümü için otopark yapılmasını gerektiren bina ve tesislerin neler olduğunu ve otopark ihtiyacının miktar, ölçü ve diğer şartlarını tespit ve giderme esaslarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Mezkur yönetmeliğe dayanılarak düzenlenen Tebliğlerde, Otopark Yönetmeliği ile kendilerine tespit yetkisi verilen esasları Meclis Kararı olarak belirlemeyen belediyelerce uygulanacağı belirtilmiştir.

Otopark bedeli, idare ile parselinde otopark ihtiyacını karşılayamayan kişi arasında borç ilişkisi doğurduğundan, otopark bedeli mevzuatta öngördüğü şekilde alınmalıdır. Mevzuatta öngörülen tutarın altında bir bedel alınması halinde, parselinde otopark sorununu çözen kişiler ile tüm belde halkına ve idareye haksızlık yapılmış olur. Zira, otopark bedelini ödeyen taraf yükümlülüğünü yerine getirmiş olmakta, idareden yükümlülüğünü yerine getirmesini isteyebilmektedir. Bu hak sahipleri için genel ve bölge otoparkı yapım külfeti, idarenin üzerinde kalmaktadır. Bu durum ise tüm belde halkının ve kamunun kaynağının, kamu görevlilerin yanlış uygulamaları nedeniyle, yasal yükümlülüklerini yerine getirmeyen üçüncü kişiler lehine kullanılmasıdır.

İdare otopark bedelinin tespiti, takibi, muhasebeleştirilmesi ve harcanmasına ilişkin hatalı işlemler gerçekleştirmiştir.

1.1. Ödeneği olmayan iş için ihaleye çıkılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 18 inci maddesine göre Otopark Yönetmeliği gereğince, parselinde otopark ihtiyacı karşılanmayan yapılardan alınan ve bankada açılacak otopark hesabına yatırılacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir, diğer taraftan tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere gider bütçesinin ilgili tertibine ödenek konulur.

İdare, otopark yapım işlerini, otopark gelirlerini bütçesinde takip etmediğinden, Müteahhitlik Hizmetleri bütçe tertibinden ihale etmiş, ödemeleri ise otopark hesabında toplanan bedellerden yapmıştır. Gerçekleşen giderler, ihalesi yapılan tertipte giderleştirilmemiştir.

2013 yılında yapımına başlanan otopark 3.564.000 TL. ye ihale edilmiş, 2.780.486,47 TL. bütçe gideri gerçekleşmiştir. Bu giderlerin muhasebeleştirilmemesi sonucu 920 ve 921 hesabı 3.564.000 TL, 830 ve 835 hesabı 2.780.486,47 TL. hatalı oluşmuştur.

1.2. Otopark bedeline ilişkin gelirin bütçede yer almaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 18 inci maddesine göre otopark hesabına yatırılacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilmesi gerekir.

İdare, parselinde otopark ihtiyacını karşılamayan kişilerden aldığı 7.302.981,76 TL. otopark bedelini 2013 Gelir Bütçesinde göstermemiştir. 2013 yılında 2.655.000 TL. otopark bedeli tahsil edilmiş, bu tutar emanet hesaplarda izlenmiş, bütçe geliri gösterilmemiştir. Otopark hesabının bakiyesi 2013 yılı sonu itibariyle 6.502.672,18 TL.dir.

1.3. Otopark bedeline ilişkin gelirin ayrı banka hesabında takip edilmemesi

Otopark Yönetmeliğinin 10 uncu maddesine göre otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır.

İdare, otopark gelirlerini tek hesapta izlememiş, diğer gelirler otopark hesabına yatırıldığı gibi otopark gelirleri diğer hesaplara yatırıldığı görülmüştür.

1.4. Otopark bedelinin yanlış hesaplanması

Tebliğin 4 üncü maddesinde birim otopark bedelinin hesabı açıklanmıştır. Buna göre, otopark yeri gösterilmeyen yapı sahiplerinden, yapı ruhsatının düzenlendiği yıl için, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yayımlanan Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ'de yer alan otoparka ait birim fiyatlar esas alınarak hesaplanan bedelin tahsili gerekmektedir.

İdare tarafından 2011 yılından itibaren kademeli olarak tespit edilen otopark bedellerinin bir kısmı mevzuata göre tespit edilen tutarın altında kalmaktadır. 2011 yılı öncesinde kademesiz olarak tespit edilen tutar ise mevzuatın altındadır.

1.5. Yapı ruhsatı verilmesi anında alınması gereken tutarın alınmaması

Tebliğin 4 üncü maddesinin b bendinin 3 üncü fıkrasında, otopark bedelinin %25'i yapı ruhsatı verilmesi sırasında nakden ödenmesi gerektiği belirtilmiştir. İdarenin vermiş olduğu bazı ruhsatlarda otopark bedelinin % 25'inin alınmadığı görülmüştür.

1.6. Borç kalan otopark bedelinin tapuya şerh edilmemesi

Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde, otopark bedelinin kalan %75'i ve arsa payının, belediyesince veya il özel idaresince parselin otopark ihtiyacı karşılandıktan en geç doksan gün sonra o yıla ait miktarlara göre değerlendirilerek tahsil edilmesi, yapı ruhsatı düzenleme aşamasında ödemelere ilişkin taahhütname alınması ve tapu kütüğüne bu hususta şerh düşülmesi hususları belirtilmiştir.

İdare, yapı ruhsatı verilmesi esnasında tahsil edilenden kalan otopark bedelinin %75'i ve arsa payına ilişkin senet ve çek almış, taahhütname almamış, alacağına ilişkin tapuya şerh düşürmemiştir.

1.7. Teminat tutarlarının muhasebeleştirilmemesi

5018 sayılı Kanununun 61 inci maddesine göre, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri muhasebe hizmetinin unsurlarındandır. Bu hizmetler muhasebe yetkilisi tarafından yürütülür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Menkul kıymet ve varlıkların alınması, saklanması ve muhasebeleştirilmesine ilişkin esaslar belirlemiştir. Buna göre, *“Menkul kıymet ve varlıklar, muhasebe birimince teslim alındığında alındı belgesi düzenlenerek, alındının birinci nüshası menkul kıymeti teslim edene verilir. Alındıda, menkul kıymetin cinsi, adedi, numarası, varsa ayarı, kupon adedi ve tutarı gibi nitelikleri ayrıntılı olarak gösterilir.*

Menkul kıymet ve varlıklar, veznedarlarca üzerlerinde yardımcı defter sıra numarası taşıyan torba veya zarflar içerisinde kasada veya vezne odasının uygun bir bölümünde saklanır.

Menkul kıymet ve varlıklar teslim alındığında, paraya çevrildiğinde, başka bir muhasebe birimine gönderildiğinde veya kişi mali haline geldiğinde muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedilir.”

İdare, yapı ruhsatı verilmesi esnasında tahsil edilenden kalan otopark bedelinin %75'i ve arsa payına ilişkin 1.874.450 TL. senet ve çek almış, bu kıymetli evrakları imar dosyasında muhafaza etmiş ve muhasebeleştirilmemiştir.

1.8. Otopark yapımına ilişkin diğer giderlerin muhasebeleştirilmemesi

Otopark yapımı için 2013 yılında 3 adet kamulaştırma bedeli ödenmiştir. Bu giderler otopark gelirleriyle karşılanmış, fakat giderleştirilmemiştir. Muhasebeleştirilmeyen tutar

904.550 TL.dir. Bulgu konusu yapılan hususlara ilişkin tespit çalışmaları İdare tarafından sürdürülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: İdare bulguda belirtilen hususlardan otopark bedelinin hesaplanmasına iştirak etmemiş olup, diğer hususlara iştirak etmiştir.

Sonuç olarak: Otopark bedelinin hesaplanması ile ilgili olarak; mevzuat kısmında açıklandığı üzere, belirlenen zamanda yönetmelik hazırlamayan idareler yayımlanmış yönetmelik ve genelge hükümleri doğrultusunda hareket etmek zorundadır.

Ayrıca İdare tarafından teminat tutarlarının muhasebeleştirilmemesi konusuna ilişkin yapılan hesaplamada, 2007 yılından itibaren toplam 2.898.070,88 TL'lik kıymetli evrakın tahsil edilmeksizin ve muhasebeleştirilmeksizin muhafaza edildiği görülmüştür.

Bununla birlikte; idare, tarafımızca belirtilen diğer hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

EKLER

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Kurum: NORM KADRO BUTCE

2013 YILI BİLANÇOSU

Tarih : 04/06/2014

AKTİF	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yılı
1 DÖNEM VARLIKLAR	68.376.699,68	77.434.852,67	87.118.269,18
10 Hızır Değerler	4.636.616,68	5.591.921,82	12.882.490,04
102 Banka Hesabı	4.636.616,68	5.591.921,82	12.882.740,04
103 Herken Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	.00	.00	-250,00
11 Menkul Kıymetler	.00	.00	.00
12 Faaliyet Alacakları	18.374.243,68	18.341.702,70	21.489.489,68
120 Sefiheden Alacakları Hesabı	.00	.00	.00
121 Sefiheden Takipli Alacakları Hesabı	18.374.243,68	18.341.702,70	21.489.489,68
122 Sefiheden Tecilli Ve Tehiri Alacakları Hesabı	.00	.00	.00
13 Kurum Alacakları	.00	.00	.00
14 Diğer Alacaklar	2.064.368,99	751.223,29	550.650,55
140 Kurulardan Alacakları Hesabı	2.064.368,99	751.223,29	550.650,55
15 İstikrar	5.046.205,71	4.886.198,22	5.700.864,88
150 İstikrar Maddesi Ve Malzeme Hesabı	5.046.205,71	4.886.198,22	5.700.864,88
16 Diğer Ödemeler	.00	.00	.00
160 Avans Ve Kredileri Hesabı	.00	.00	.00
161 Personel Avansları Hesabı	.00	.00	.00
19 Diğer Dönen Varlıklar	39.625.214,02	47.883.606,67	56.494.804,01
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	39.625.214,02	46.358.054,51	56.494.804,01
191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	.00	1.524.652,16	.00
2 DURAN VARLIKLAR	79.841.700,32	96.402.309,94	110.714.238,19
21 Menkul Varlıklar	.00	.00	.00
22 Faaliyet Alacakları	.00	.00	.00
220 Sefiheden Tecilli Ve Tehiri Alacakları Hesabı	.00	.00	.00
23 Kurum Alacakları	.00	.00	.00
24 Mali Duran Varlıklar	5.504.638,44	6.599.908,81	8.050.405,33
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	5.504.638,44	6.599.908,81	8.050.405,33
25 Maddi Duran Varlıklar	70.194.541,30	85.218.148,18	97.590.814,39
250 Arazi Ve Arsalar Hesabı	7.095.478,23	12.807.817,01	20.282.417,25
251 Herkesi Ve Yürürlü Düzenleri Hesabı	45.021.927,85	53.725.158,42	59.048.878,74
252 Binalar Hesabı	5.028.111,03	7.028.019,91	7.840.558,87
253 Arazi, Makine Ve Cihazlar Hesabı	8.248.583,82	8.537.317,82	8.825.414,38
254 Araçlar Hesabı	14.378.434,08	16.865.514,33	18.451.382,85
255 Demirbaşlar Hesabı	2.703.079,94	3.112.977,30	3.650.238,91
256 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-13.137.063,18	-18.887.656,69	-20.286.036,22
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	4.142.520,53	4.583.253,14	5.073.016,50
260 Haklar Hesabı	4.142.520,53	4.583.253,14	5.073.016,50
29 Gelecek Yılına Ait Giderler	.00	.00	.00
AKTİF TOPLAMI :	148.218.400,00	173.836.962,61	207.832.535,35

BÜTÇE NOTLARI	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yılı
6 FAALİYET HESAPLARI			
60 Gelir Hesapları			
63 Gider Hesapları			
69 Faaliyet Sonuçları			
7 BÜTÇE HESAPLARI			
80 Bütçe Gelir Hesapları			
81 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İade Hesapları			
83 Bütçe Gider Hesapları			
89 Bütçe Uygulama Sonuçları			
9 NAZİM HESAPLAR			
90 Ödenek Hesapları	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
900 Ödenek Hesapları	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
9000 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	.00	.00	.00
9001 Ödenekli Giderler Hesabı	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
91 Nakit Dışı Teminat ve Kiplere Ait Menkul Kıymet H	.00	.00	.00
92 Taahhüt Hesapları	.00	.00	.00
920 Gider Taahhütleri Hesabı	.00	.00	.00
NOTLAR TOPLAMI :	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22

PASİF	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yılı
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	42.459.575,88	27.887.513,97	31.430.905,31
30 Kısa Vadeli İş Mali Borçlar	5.524.720,03	3.933.856,49	558.842,08
300 Banka Kredileri Hesabı	5.524.720,03	3.933.856,49	558.842,08
31 Kısa Vadeli Diğer Mali Borçlar	.00	.00	.00
32 Faaliyet Borçları	28.087.110,39	15.159.263,81	14.319.339,56
320 Bütçe Emanetleri Hesabı	28.087.110,39	15.159.263,81	14.319.339,56
33 Emanet Yabancı Kaynaklar	7.041.017,84	6.151.493,19	13.846.532,40
330 Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.028.532,34	1.929.787,85	2.029.840,22
331 Emanetler Hesabı	5.112.485,80	4.221.705,54	11.819.692,18
36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	1.806.727,34	1.786.483,88	2.903.191,48
360 Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	1.633.601,30	1.613.878,41	2.616.727,20
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	136.104,64	136.798,46	214.594,19
362 Fonlar Veya Diğer Kamu İşaretleri Adına Yapılan Ta	37.021,10	40.118,77	71.870,08
39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	.00	553.417,02	.00
391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	.00	553.417,02	.00
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	.00	6.880.077,88	6.384.371,18
40 Uzun Vadeli İş Mali Borçlar	.00	6.880.077,88	6.384.371,18
400 Banka Kredileri Hesabı	.00	6.880.077,88	6.384.371,18
41 Uzun Vadeli Diğer Mali Borçlar	.00	.00	.00
43 Diğer Borçlar	.00	.00	.00
48 Gelecek Yılına Ait Gelirler	.00	.00	.00
8 ÖZ KAYNAKLAR	105.758.824,34	139.589.370,96	170.047.258,89
50 Net Değer-Sermaye	3.194.156,08	9.502.418,54	43.758.695,00
500 Net Değer Hesabı	3.194.156,08	9.502.418,54	43.758.695,00
52 İlerleme	.00	.00	.00
57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	89.291.298,69	85.713.758,81	94.762.111,37
570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	89.291.298,69	85.713.758,81	94.762.111,37
58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	.00	.00	.00
59 Dönem Faaliyet Sonuçları	13.273.369,62	44.283.198,61	31.528.482,44
590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	13.273.369,62	44.283.198,61	31.528.482,44
PASİF TOPLAMI :	148.218.400,00	173.836.962,61	207.832.535,35

BÜTÇE NOTLARI	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yılı
6 FAALİYET HESAPLARI			
60 Gelir Hesapları			
63 Gider Hesapları			
69 Faaliyet Sonuçları			
7 BÜTÇE HESAPLARI			
80 Bütçe Gelir Hesapları			
81 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İade Hesapları			
83 Bütçe Gider Hesapları			
89 Bütçe Uygulama Sonuçları			
9 NAZİM HESAPLAR			
90 Ödenek Hesapları	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
900 Ödenek Hesapları	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
9001 Bütçe Ödenekleri Hesabı	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22
91 Nakit Dışı Teminat ve Kiplere Ait Menkul Kıymet H	.00	.00	.00
92 Taahhüt Hesapları	.00	.00	.00
920 Gider Taahhütleri Hesabı	.00	.00	.00
NOTLAR TOPLAMI :	136.910.764,21	130.745.297,83	171.463.402,22

NORM KADRO BUTCE						01/01/2013-31/12/2013 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
Hes Kodu	Yardımcı Hes Kodu	GİDERİN TÜRÜ	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yıl	Hes Kodu	Yardımcı Hes Kodu	GELİRİN TÜRÜ	2011 Yılı	2012 Yılı	2013 Cari Yıl
630 02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.402.790.27	3.522.831.55	3.701.316.58	050 03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	27.825.742.47	47.605.162.35	58.333.640.79
630 03		Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	67.011.373.42	70.467.683.12	105.854.683.00	050 04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	.00	199.295.41	641.325.51
630 04		Faiz Giderleri	.00	1.673.852.10	1.162.842.17	050 05		Diğer Gelirler	58.245.859.47	73.076.301.06	83.796.005.87
630 05		Cari Transferler	1.531.827.46	1.855.242.00	3.588.096.07						
630 07		Sermaye Transferleri	1.341.343.72	.00	145.962.50						
630 13		Amortisman Giderleri	4.214.675.66	3.550.593.51	3.598.379.50						
GİDERLER TOPLAMI :			96.912.178.38	102.390.789.06	140.370.360.36	GELİRLER TOPLAMI :			110.185.547.98	146.682.985.69	171.896.812.80
						FAALİYET SONUCU :			13.273.369.60	44.293.196.61	31.526.452.44

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06100 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>